

همایش ملی گیاهان دارویی

جهاد دانشگاهی واحد مازندران

۱۱ و ۱۲ اسفند ماه ۱۳۸۹

دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

تعیین مناسب ترین زمان برداشت میوه زرشک بی دانه از نظر بهبود صفات کمی

پرویز رضوانی مقدم، مهسا اقحوانی شجری، جبار فلاحی، مرضیه نصیری محلاتی

دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

Prm93@yahoo.com

چکیده

زرشک بی دانه (*Beberis vulgaris*) دارای کاربردهای غذایی و دارویی متعددی بوده که فقط در ایران به عنوان یک محصول باغی پرورش داده می شود. از این رو مطالعه مسایل مرتبط با، به زراعی این محصول از اهمیت ویژه ای برخوردار است. به این منظور آزمایشی در سالهای ۱۳۸۷ و ۱۳۸۹ در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با سه تکرار در منطقه سوردند از توابع قاینات در استان خراسان جنوبی به اجرا درآمد. تیمارهای آزمایشی شامل ۴ تاریخ برداشت (۲۰ شهریور، ۱۰ مهر، ۱ آبان و ۲۲ آبان) بود. نتایج تجزیه مرکب نشان داد که بیشترین مقادیر طول هر حبه، وزن تر و خشک صد حبه در سال ۱۳۸۹ و بیشترین مقدار عملکرد تر و خشک میوه در هر درختچه در سال ۱۳۸۷ به دست آمد. این موضوع نشان می دهد که بین تعداد حبه موجود در هر درخت و وزن هر حبه رابطه منفی وجود دارد، طوری که با افزایش تعداد حبه و عملکرد سالیانه، حبه ها ریزتر می شوند. همچنین بیشترین مقدار طول میوه (۹/۹۱ میلی متر)، وزن تر صد حبه (۱۱/۱۳ گرم)، وزن خشک صد حبه (۳/۴۲ گرم)، عملکرد تر هر درختچه (۱۳/۷۱ کیلوگرم) و عملکرد خشک هر درختچه (۴/۵۶ کیلوگرم) در تاریخ برداشت ۲۲ آبان ماه و کمترین مقدار تمامی این صفات در تاریخ برداشت ۲۰ شهریور ماه به دست آمد. نتایج نشان داد که طول حبه با وزن تر و خشک صد حبه ($r=0.79^{**}$) و نیز وزن تر صد حبه با وزن خشک صد حبه ($r=0.93^{**}$) همبستگی دارد. در مجموع در طی هر دو سال با تاخیر در برداشت شاخص های کمی زرشک بی دانه بهبود پیدا کرد.

واژه های کلیدی: زرشک بی دانه، زمان برداشت، وزن صد حبه.

- ۱- استاد گروه زراعت دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد.
- ۲- دانشجوی کارشناسی ارشد آگرواکولوژی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد
- ۳- دانشجوی دکترای اکولوژی گیاهان زراعی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد
- ۴- کارشناس ارشد علوم و صنایع غذایی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد